

Nr 186

Lag

om ändring i lagen (1962: 381) om allmän försäkring;

given Stockholms slott den 27 maj 1970.

Vi GUSTAF ADOLF, med Guds nåde, Sveriges, Götes och Vendes Konung, göra veterligt: att Vi, med riksdagen¹, funnit gott förordna i fråga om lagen (1962: 381) om allmän försäkring,

dels att i 18 kap. 14 och 17 §§ ordet "stadsfullmäktige" skall bytas ut mot "kommunfullmäktige",

dels att 2 kap. 4 §, 6 kap. 1 och 2 §§, 7 kap. 1—4 §§, 8 kap. 1 och 4 §§, 9 kap. 1 §, 11 kap. 2 §, 12 kap. 1 och 2 §§, 13 kap. 1 § samt 18 kap. 1, 7, 8, 13, 16 och 20 §§ skall ha nedan angivna lydelse,

dels att i lagen skall införas en ny paragraf, 13 kap. 4 §, av nedan angivna lydelse.

2 KAP.

4 §.

Ersättning för — — — allmän sal,

då erforderlig vård ej kunnat beredas å hemortssjukhus eller behovet av sjukhusvården uppkommit utanför den landstingskommun eller landstingskommun ej tillhörande kommun, där den försäkrade är bosatt, och han med anledning härav måst intagas å annat allmänt sjukhus, med belopp, som motsvarar den lägsta avgift, mot vilken den försäkrade kunnat erhålla vården å sjukhuset,

då vården annorstädes — — — i fråga.

Konungen äger — — — angivet belopp.

Med sjukhusvård — — — riksförsäkringsverkets försorg.

Såsom sjukhus räknas i denna lag dels allmänt sjukhus, varmed förstås sjukvårdsinrättning som tillhör staten eller till vars drift statsbidrag utgår eller som drives av landstingskommun eller kommun, som ej tillhör landstingskommun, och ej är anordnad vid hem, som avses i 18 § lagen om socialhjälp, ävensom sjukvårdsinrättning varöver riksförsäkringsverket förfogar, dels ock annan sjukvårdsinrättning, som enligt av Konungen fastställd förteckning är att anse såsom sjukhus jämlikt denna lag. Hemortssjukhus är allmänt sjukhus, drivet av landstingskommun eller kommun, inom vars område försäkrad är bosatt.

¹ Prop. 1970: 66, 2LU 34, rskr 232.

6 KAP.

1 §.

Rätt till — — — sextiosju år.

På särskild — — — nämnda lagrum.

Framställning på grund varav ålderspension utgår för tid före den månad varunder den försäkrade fyller sextiosju år må återkallas med verkan från nästa månadsskifte. Sådan återkallelse gäller ej för försäkrad, som åtnjuter tilläggspension enligt 12 kap. 1 § andra stycket, med mindre han tillika gör återkallelse enligt 12 kap. 1 § tredje stycket. Har försäkrad sedan återkallelse skett gjort förnyad framställning enligt andra stycket må denna framställning icke återkallas.

2 §.¹

Ålderspension utgör, där ej annat följer av vad i andra och tredje styckena sägs, för år räknat nittio procent eller, för gift försäkrad vars make åtnjuter folkpension i form av ålderspension eller förtidspension eller äger rätt till pension enligt 1 § första stycket, sjuttio procent av basbeloppet. Åtnjuter maken enligt 7 kap. 2 § andra eller tredje stycket två tredjedelar av hel förtidspension eller halv förtidspension, utgår dock ålderspension i förra fallet med sjuttiosex och två tredjedels och i senare fallet med åttio procent av basbeloppet.

Börjar ålderspension utgå tidigare än från och med den månad, varunder den försäkrade fyller sextiosju år, skall pensionen, där ej annat följer av vad i tredje stycket sägs, minskas med sex tiondels procent för varje månad, som då pensionen börjar utgå återstår till ingången av den månad varunder den försäkrade fyller sextiosju år. Om pensionen börjar utgå senare än från och med sistnämnda månad, ökas pensionen med sex tiondels procent för varje månad, som då pensionen börjar utgå förflutit från ingången av den månad varunder den försäkrade uppnådde nämnda ålder; härvid må hänsyn dock ej tagas till tid efter ingången av den månad, under vilken den försäkrade fyllt sjuttio år, och ej heller till tid, då den försäkrade åtnjutit tilläggspension i form av ålderspension eller icke varit berättigad till folkpension.

Om ålderspension upphört efter återkallelse enligt 1 § tredje stycket, skall senare utgående ålderspension minskas med sex tiondels procent för varje månad som ålderspension utgått samt sex tiondels procent för varje månad, som då ålderspensionen åter börjar utgå återstår till ingången av den månad varunder den försäkrade fyller sextiosju år. Börjar pensionen åter utgå senare än från och med sistnämnda månad, skall pensionen minskas med sex tiondels procent för varje månad under vilken pensionen tidigare utgått.

7 KAP.

1 §.

Rätt till folkpension i form av *förtidspension* tillkommer försäkrad, som fyllt sexton år och som ej åtnjuter ålderspension enligt denna lag, för tid före den månad, då han fyller sextiosju år, därest hans arbetsförmåga på grund av sjukdom eller annan nedsättning av den fysiska eller psykiska prestationsförmågan är nedsatt med minst hälften och nedsättningen kan anses varaktig.

Kan nedsättningen — — — beträffande sjukbidrag.

¹ Senaste lydelse 1968: 239.

2 §.

Försäkrad, vars — — — erhåller hel förtidspension.

Är arbetsförmågan — — — av hel förtidspension.

I övriga fall utgives halv förtidspension.

3 §.

Vid bedömning i vad mån arbetsförmågan är nedsatt skall beaktas den försäkrades förmåga att vid den nedsättning av prestationsförmågan, varom är fråga, bereda sig inkomst genom sådant arbete, som motsvarar hans krafter och färdigheter och som rimligen kan begäras av honom med hänsyn till hans utbildning och tidigare verksamhet samt ålder, bosättningsförhållanden och därmed jämförliga omständigheter. I fråga om äldre försäkrad skall bedömningen främst avse hans förmåga och möjlighet att bereda sig fortsatt inkomst genom sådant arbete som han tidigare utfört eller genom annat för honom tillgängligt lämpligt arbete. Med inkomst av arbete likställs i skälig omfattning värdet av hushållsarbete i hemmet.

Är den — — — utföra förvärvsarbete.

4 §.¹

Hel förtidspension utgör, där ej annat följer av vad i andra stycket sägs, för år räknat nittio eller, för gift försäkrad vars make åtnjuter folkpension i form av ålderspension eller förtidspension eller äger rätt till pension enligt 6 kap. 1 § första stycket, sjuttio procent av basbeloppet. Åtnjuta båda makarna förtidspension och är pensionen för endera eller båda sådan som i 2 § andra eller tredje stycket sägs, skall dock vid beräkning av pension hel förtidspension utgöra, om två tredjedelar av hel förtidspension utgår till andra maken, sjuttiosex och två tredjedels och, om halv förtidspension utgår till denne, åttio procent av basbeloppet.

Om förtidspension utgår för tid efter det att ålderspension med stöd av 6 kap. 1 § tredje stycket upphört att utgå, skall förtidspensionen minskas med sex tiondels procent för varje månad under vilken ålderspensionen utgått.

8 KAP.

1 §.

Rätt till folkpension i form av *änkepension* tillkommer änka, som ej åtnjuter folkpension i form av ålderspension, för tid före den månad då hon fyller sextiosju år, därest hon

a) har vårdnaden om och stadigvarande sammanbor med barn under sexton år, som vid makens död stadigvarande vistades i makarnas hem eller hos änkan; eller

b) vid makens död fyllt trettiosex år och varit gift med honom minst fem år.

Upphör rätt — — — nämnda tidpunkt.

4 §.

Änkepension utgör, — — — av basbeloppet.

Utgår änkepension — — — understiger femtio.

Om änkepension utgår för tid efter det att ålderspension med stöd av 6 kap. 1 § tredje stycket upphört att utgå, skall änkepensionen minskas med sex tiondels procent för varje månad under vilken ålderspensionen utgått.

¹ Senaste lydelse 1968: 239.

9 KAP.

1 §.¹

Till ålderspension — — — gift kvinna.

Barntillägg till ålderspension eller hel förtidspension utgör för år räknat tjugufem procent eller, om barnet är berättigat till barnpension enligt 8 kap. 5 §, tio procent av basbeloppet. Utgår enligt 7 kap. 2 § andra eller tredje stycket två tredjedelar av hel förtidspension eller halv förtidspension, utgör barntillägget motsvarande andel av barntillägg till hel förtidspension.

Åtnjuter den — — — halva basbeloppet.

11 KAP.

2 §.

Med *inkomst* — — — trehundra kronor.

Ersättning i — — — såsom arbetsgivare.

Vid beräkning av inkomst av anställning skall hänsyn icke tagas till lön eller annan ersättning, som försäkrad åtnjutit från arbetsgivare, vilken är bosatt utom riket eller är utländsk juridisk person, i annat fall än då den försäkrade sysselsatts vid skötseln av här i riket belägen fastighet eller i rörelse som bedrivs från här beläget fast driftställe. Vad i detta stycke sägs skall icke gälla beträffande lön till svensk medborgare, såframt svenska staten eller, där lönen härrör från utländsk juridisk person, svensk juridisk person, som äger ett bestämmande inflytande över den utländska juridiska personen, enligt av riksförsäkringsverket godtagen förbindelse har att svara för avgift till försäkringen för tilläggspension enligt 19 kap. 1 §.

Hänsyn skall ej heller tagas till lön eller annan ersättning från främmande makts härvarande beskickning eller lönade konsulat eller från arbetsgivare, vilken tillhör beskickning eller konsulat som nu sagts och icke är svensk medborgare. Vad i detta stycke sägs skall icke gälla beträffande lön till svensk medborgare eller den som utan att vara svensk medborgare är bosatt i riket, såframt utländsk beskickning här i riket enligt av riksförsäkringsverket godtagen förbindelse har att svara för avgift till försäkringen för tilläggspension enligt 19 kap. 1 §.

Den som åtagit sig förbindelse enligt tredje eller fjärde stycket skall anses såsom arbetsgivare.

12 KAP.

1 §.²

Rätt till — — — tre år.

På särskild — — — nämnda lagrum.

Framställning om ålderspension för tid före den månad varunder den försäkrade fyller sextiosju år må återkallas med verkan från nästa månads-skifte. Sådan återkallelse gäller ej för försäkrad, som åtnjuter folkpension enligt 6 kap. 1 § andra stycket, med mindre han tillika gör återkallelse enligt 6 kap. 1 § tredje stycket. Har försäkrad sedan återkallelse skett gjort förnyad framställning enligt andra stycket må denna framställning icke återkallas.

2 §.

Ålderspension utgör, där ej annat följer av andra, tredje och fjärde styckena, för år räknat sextio procent av produkten av basbeloppet för den

¹ Senaste lydelse 1964: 146.

² Senaste lydelse 1966: 236.

månad, för vilken pension skall utgivas, och medeltalet av de pensionspoäng som tillgodoräknats den försäkrade eller, om pensionspoäng tillgodoräknats honom för mer än femton år, medeltalet av de femton högsta poängtalerna. Har pensionspoäng tillgodoräknats den försäkrade för mindre än trettio år, skall hänsyn tagas endast till så stor del av nämnda produkt som svarar mot förhållandet mellan det antal år, för vilka pensionspoäng tillgodoräknats honom, och talet trettio.

Har undantagande — — — den försäkrade.

Börjar ålderspension utgå tidigare än från och med den månad, varunder den försäkrade fyller sextiosju år, skall pensionen, där ej annat följer av fjärde stycket, minskas med sex tiondels procent för varje månad, som då pensionen börjar utgå återstår till ingången av den månad varunder den försäkrade fyller sextiosju år. Om pensionen börjar utgå senare än från och med sistnämnda månad, ökas pensionen med sex tiondels procent för varje månad, som då pensionen börjar utgå förflutit från ingången av den månad varunder den försäkrade uppnådde nämnda ålder; härvid må hänsyn dock ej tagas till tid efter ingången av den månad, under vilken den försäkrade fyllt sjuttio år, och ej heller till tid, då den försäkrade åtnjutit folkpension eller icke varit berättigad till tilläggspension i form av ålderspension.

Om ålderspension upphört efter återkallelse enligt 12 kap. 1 § tredje stycket, skall senare utgående ålderspension minskas med sex tiondels procent för varje månad som ålderspension utgått samt sex tiondels procent för varje månad, som då ålderspensionen åter börjar utgå återstår till ingången av den månad varunder den försäkrade fyller sextiosju år. Börjar pensionen åter utgå efter ingången av den månad varunder den försäkrade fyllt sextiosju år skall pensionen minskas med sex tiondels procent för varje månad under vilken pensionen tidigare utgått.

13 KAP.

1 §.

Rätt till tilläggspension i form av *förtidspension* tillkommer enligt vad nedan sägs försäkrad, som ej åtnjuter ålderspension enligt denna lag, för tid före den månad, då han fyller sextiosju år, därest hans arbetsförmåga på grund av sjukdom eller annan nedsättning av den fysiska eller psykiska prestationsförmågan är nedsatt med minst hälften och nedsättningen kan anses varaktig samt den försäkrade äger tillgodoräkna sig pensionspoäng för tid före det år, varunder pensionsfallet inträffat.

Kan nedsättningen — — — beträffande sjukbidrag.

Vad i — — — detta kapitel.

4 §.

Om förtidspension utgår för tid efter det att ålderspension med stöd av 12 kap. 1 § tredje stycket upphört att utgå, skall förtidspensionen minskas med sex tiondels procent för varje månad under vilken ålderspensionen utgått.

18 KAP.

1 §.

För varje landstingskommun samt varje kommun, som ej tillhör landstingskommun, skall finnas en allmän försäkringskassa. Då särskilda förhållanden föranleda därtill, må dock försäkringskassas verksamhetsområde omfatta två landstingskommuner eller landstingskommun och kommun som

nyss sagts. Om antalet försäkringskassor och deras verksamhetsområden förordnar Konungen.

Allmän försäkringskassa — — — prövas erforderligt.

7 §.¹

Styrelse för allmän försäkringskassa skall bestå av sju eller, om kassans verksamhetsområde omfattar två landstingskommuner inom skilda län, åtta ledamöter. Styrelsen för Stockholms läns allmänna försäkringskassa skall dock bestå av nio ledamöter.

En ledamot, som skall vara ordförande, utses av Konungen, en ledamot av socialstyrelsen samt en ledamot av länsstyrelsen; om kassans verksamhetsområde tillhör två län, skall vardera länsstyrelsen utse en ledamot. Övriga ledamöter utses av landstinget eller, där fråga är om kassa, vars verksamhetsområde utgöres av enbart en kommun, av kommunfullmäktige. Omfattar kassans verksamhetsområde två landstingskommuner, skall vardera landstinget utse två ledamöter; utgöres verksamhetsområdet av landstingskommun och kommun, som ej tillhör landstingskommun, utses tre ledamöter av landstinget samt en ledamot av kommunfullmäktige.

För varje — — — en suppleant.

8 §.

Styrelseledamot utses, om icke Konungen annat förordnar, för en tid av tre år, räknat från och med den 1 januari året näst efter det, då han blivit utsedd.

Styrelseledamot må — — — utsett honom.

Avgår styrelseledamot — — — blivit utsedd.

13 §.¹

Befattningshavare hos — — — av kassan.

Riksförsäkringsverket och — — — kassans styrelse.

För befattningshavare, för vilka Konungen så föreskrivit, skola anställnings- och arbetsvillkor som må bestämmas genom avtal fastställas under medverkan av Konungen eller myndighet som Konungen bestämmer samt övriga anställnings- och arbetsvillkor fastställas i den ordning Konungen förordnar.

I den utsträckning Konungen förordnar må försäkringskassa inrätta ny tjänst endast efter medgivande av riksförsäkringsverket.

16 §.

För granskning av styrelsens förvaltning och den allmänna försäkringskassans räkenskaper skola för varje år utses en revisor av riksförsäkringsverket och två revisorer av landstinget eller, där fråga är om kassa, vars verksamhetsområde utgöres av enbart en kommun, av kommunfullmäktige. Omfattar kassans verksamhetsområde två landstingskommuner, skall vardera landstinget utse en revisor; utgöres verksamhetsområdet av landstingskommun och kommun, som ej tillhör landstingskommun, skall en revisor utses av landstinget och en revisor av kommunfullmäktige.

För varje — — — en suppleant.

Revisor må — — — utsett honom.

Revisor skall — — — till styrelseledamot.

20 §.¹

Frågor om förtidspension, invaliditetstillägg och invaliditetsersättning avgöras i allmän försäkringskassa av en pensionsdelegation, bestående av sju

¹ Senaste lydelse 1968: 239.

ledamöter. Dessa äro ordföranden i kassans styrelse, som tillika för ordet i delegationen, två av socialstyrelsen utsedda läkare, två av riksförsäkringsverket utsedda ledamöter som skola hava särskild erfarenhet av arbetsförhållanden och två av landstinget eller, om kassans verksamhetsområde utgöres av enbart en kommun, av kommunfullmäktige utsedda ledamöter. Omfattar kassans verksamhetsområde två landstingskommuner eller landstingskommun och kommun, som ej tillhör landstingskommun, skola landstingen eller landstinget och kommunfullmäktige vardera utse en ledamot. Då skäl äro därtill må Konungen utse särskild ordförande i pensionsdelegation.

Suppleant för — — — två suppleanter.

I allmän — — — flera pensionsdelegationer.

1. Denna lag träder i kraft den 1 juli 1970, i den mån ej annat följer av 2. De nya bestämmelserna i 11 kap. 2 § får även tillämpas på lön som hänför sig till tiden den 1 januari—den 30 juni 1970.

2. Såvitt gäller 2 kap. 4 §, 18 kap. 1, 7, 8, 14, 16 och 17 §§ samt bestämmelserna i 18 kap. 20 § om kommun och kommunfullmäktige träder lagen i kraft den 1 januari 1971. De nya bestämmelserna tillämpas dock redan under år 1970 i fråga om utseende av ledamöter och suppleanter i allmän försäkringskassas styrelse, pensionsdelegation eller försäkringsnämnd för tid efter utgången av år 1970.

3. Löpande tjänstgöringstider för ledamöter och suppleanter i allmän försäkringskassas styrelse, pensionsdelegation eller försäkringsnämnd upphör vid utgången av år 1970. De ledamöter och suppleanter i pensionsdelegation som enligt 18 kap. 20 § skall utses av riksförsäkringsverket skall första gången utses för tiden den 1 juli—den 31 december 1970.

Det alla som vederbör hava sig hörsamligen att efterrätta. Till yttermera yisso hava Vi detta med egen hand underskrivit och med Vårt kungl. sigill bekräfta låtit.

Stockholms slott den 27 maj 1970.

GUSTAF ADOLF

(L. S.)

(Socialdepartementet)

SVEN ASPLING

